

Ya'a tse'e je muto'k na₅k juu' ve'e je Juan jyaay

Je Kats je Ayook tse'e je joojntykin du₅ka'mip

¹ Je Kats je Ayook kajxts ats miitse'e nnujáyada. Je'e tse'e je joojntykin du₅ka'mip, je'e tse'e ijt ka'anume'e ya it choo'nduk vye'na. N'amotunajxts aats je'e ve'e, jets aatse'e ya nvijin ntuk'ix, jets aatse'e ya nka'aj ntuktaajn.

² Je'e tse'e jayuvimpijt jetse'e ñaaajknuke'xnatajkiji jeja aats nvinkujk. Ax je'e pan aatse'e n'ix, je'e tse'e jye'e juu' aats miitse'e nvaajnjidup. Je'e tse'e du₅ka'mip je joojntykin juu' ve'e xa'ma kajx ijtp. Je Nte'yam maatts je'e ve'e y'ijt jetse'e ñaaajknuke'xnatajkiji jeja aats nvinkujk.

³ Ax je'e pan aatse'e n'ix nmotu, je'ets je'e ve'e jye'e juu' aats miitse'e nvaajnjidup jetse'e xjayejptuvat aats maat je joojntykin juu' je'e ve'e yajkyp. Ax je joojntykin juu' aatse'e yakmooy, njayejppts aats je'e ve'e maat je Dios Tee' jets maat je y'Onuk Jesucristo.

⁴ Ntuknuja'yidupts ats miits ya'a ve'e jetse'e pu'uk avaada nxoojntkumdinit.

Tum je ajajtk maatts je'e ve'e je Nte'yam

⁵ Je ayook tse'e juu' aatse'e xvaajnji jets aatse'e n'amotunajxy, je'ets aats miitse'e nvaajnjidup. Jidu'umts je'e ve'e vya'añ: Ni vinxupa xa ve'e koo'ts kya'it joma ve'e je Nte'yam, tum je ajajtk maatts je'e ve'e.

6 Pān va'numdup xa ve'e jets njayejpumdupe'e ya joojntykin je Nte'yam maat jetse'e ntokinto'numda, ve'em tse'e n'ijtumda ax jo'n je jayu juu' ve'e yo'ydup jejə akoo'ts it jaat, taayimdupts uu'me'e jetse'e nkato'numda je tyuv je'e.

7 Ax pān nto'numdup tse'e je tyuv je'e, ve'em ax jo'n je Nte'yam dütún je tyuv je'e, ijtumdup tse'e ax jo'n je jayu juu' ve'e yo'ydup jejə ajajtk it jaat, njayejpumdup tse'e ya joojntykin je Nte'yam maat, jets je y'Onuk Jesús je y'oo'kun kajx tse'e xtuknuvaatsumda nujom je ntókinamda.

8 Pān va'numdup xa ve'e jets ka'a ve'e je tokin njayejpumda, nnavyin'aa'numjudups uu'me'e viinm jets ka'a tse'e je tyuv je'e y'it yam nja'vin kajxmamda.

9 Ax pān n'ava'nimdupts uu'me'e je ntókinamda, nnuja'vimdup tse'e jets tyuumpe'e je Nte'yam juu' ve'e pyaatyp y'akeegui, xtokinmee'kxumdapts uu'm je'e ve'e jetse'e xtuknuvaatsumdat nujom juu' jatye'e ka óyap.

10 Ax pān va'numdup tse'e jets ka'a ve'e tii je ntókinamda, ve'emts je'e ve'e yakvinmotu jets taayipe'e je Nte'yam, ka'a tse'e je y'ayook n'itumo'yumda jetse'e y'ítut yam nja'vin kajxmamda.

2

Xnuténimdup tse'e je Cristo

1 Miitsta, juu' atse'e n'onukja'vidup, je'e kajxts atse'e ya nañk nja'a jetse'e mkatokintóndat. Ax pān tse'e nuntokintoomp, njayejpumdup tse'e to'k

pane'e xnúténimdu pjem je Nte'yam vyinkojkm, je Jesucristots je'ē ve'e, juu' ve'e dutoomp dukojtsp juu' ve'e pyaatyp y'akeegui.

² Je'ē tse'e xku'oo'kimdu jetse'e je ntókinamda xtuknūvaatsumdinit; ka uu'mjyap tse'e je ntókinamda xtuknūvaatsumdap, nay ve'empa ve'e jetse'e dūtuknūvaatstinit je jayu je tyokin vinxup to'k it to'k naxvijn.

³ Va'ajts tse'e nnuja'vimda jets n'íxama ve'e je Nte'yam pān nkutyo'numdupe'e je'ē je pyava'nūn.

⁴ Pān vaamp xa ve'e je jayu: "N'ixa xa ats je'ē", jetse'e dukakutyún je'ē je pyava'nūn, taayipts je'ē ve'e, ka'a ve'e pjem jya'vin kajxm je Nte'yam.

⁵ Ax pān pān tse'e dukutyoomp je'ē je pyava'nūn, pu'uk avaada tse'e pjem jya'vin kajxm y'it je Nte'yam je chojkun. Jidu'um tse'e nnuja'vimda jets ijtumdupe'e pjem je Nte'yam jya'vin kajxm:

⁶ Je'ē juu' ve'e vaamp jets pjem je'ē ve'e je Nte'yam jya'vin kajxm y'it, vinkopkts je'ē ve'e jetse'e ve'em jyoojntykat ax jo'n je Jesús jyoojntyki.

⁷ Miitsta, juu' atse'e ooy ntuntsojktup, ka'a xa ats miitse'e ntuknūjáyada to'k je nam pava'nūn, je'ē ve'e juu' ve'e m'amotunajxtu jetse'e jémani xjayejp'ukvaandi, je ayookts je'ē ve'e juu' ve'e myakvaajnjidu.

⁸ Oyam tse'e vye'ema, ntuknuja'yidupts ats miitse'e to'k je nam pava'nūn juu' ve'e tyúvam, juu' ve'e je Cristo duyaknūke'xnatajki jets miitse'e xyaknuke'xnatajkiduva, kux najxp xa ve'e ya it ku ve'e je jayu y'itta kupilijts kukoo'ts, ajajnup ata'kxnupts je'ē ve'e uxyam je tyuv je'ē.

9 Pan vaamp xa ve'e je jayu jets ve'em je'e ve'e ax jo'n je jayu juu' ve'e yo'yp jeja ajajtk it jaat, pan ka'a tse'e dutsak je y'uts je y'ajch maat je y'uts je cha'a, ve'ems je'e ve'e ax jo'n je jayu juu' ve'e yo'yp jeja akoo'ts it jaat.

10 Pan pan tse'e dutsojkp je y'uts je y'ajch maat je y'uts je cha'a, ve'ems je'e ve'e ax jo'n je jayu juu' ve'e yo'yp jeja ajajtk it jaat, ka'ats je'e ve'e ti ka oyap dujayep juu' ve'e yakka'ajup jep tokin jaatp.

11 Ax pan pan tse'e dukatsojkp je y'uts je y'ajch maat je y'uts je cha'a, ve'ems je'e ve'e ax jo'n je jayu juu' ve'e yo'yp jeja akoo'ts it jaat, ka'ats je'e ve'e dunujava pan joma ve'e nyukx, kux je viints jayu jo'n je'e ve'e yo'oy.

12 Pi'k ónykta, nnuja'yidupts ats miitse'e kux je Nte'yame'e mtokinmee'kxjudu je'e kajx ku ve'e xjaanchjávada je Jesucristo.

13 Onyk tee'da, nnuja'yidupts ats miitse'e kux'e'e x'íxada je'e pane'e ijtp ka'anume'e ya it choo'nduk vye'na jets uxyam paat. Muutskit ónykta, nnuja'yidupts ats miitse'e kux'e'e x'amqaadaaguidi je ko'oyjáyuvap juu' ve'e dunuvintsañikajxp je ko'oyjáyuvaptajkta.

Pi'k ónykta, nnuja'yidupts ats miitse'e kux'e'e x'íxada je Dios Tee'.

14 Onyk tee'da, nnuja'yidupts ats miitse'e kux'e'e x'íxada je'e pane'e ijtp ka'anume'e ya it choo'nduk vye'na jets uxyam paat. Muutskit ónykta, nnuja'yidupts ats miitse'e kux'e'e to'k aaj to'k joot m'itta je Nte'yam maat, jeme'e mja'vin kajxmda je Nte'yam je y'ayook y'it jetse'e x'amqaadaaguidi je ko'oyjáyuvap juu' ve'e dunuvintsañikajxp je ko'oyjáyuvaptajkta.

Ka'a tse'e xtsóktat je naxvijnit je kyo'oy je'e

¹⁵ Ka'a tse'e xtsóktat je naxvijnit je kyo'oy je'e, ni ka'a tse'e xtonuva'andat juu' ve'e tyoondup pān pān jaty'e dūmaatnavyaa'njuđup je naxvijnit je kyo'oy je'e. Pān pān tse'e dūtsojkp je naxvijnit je kyo'oy je'e, ka'a tse'e jem jya'vin kajxm je Nte'yam je chojkun.

¹⁶ Kux nujom je naxvijnit je kyo'oy je'e, je ka óyap juu' ve'e je jayu chojktup je y'avintso vinma'yun kajxta, je ka óyap juu' ve'e je jayu chojktup ku ve'e juu' dū'ixta, jets je ka óyap ku ve'e je jayu ñamyájajada ku ve'e juu' dū'ixta dujayępta, ka'ats je'e ve'e je Nte'yam ya ka óyap duyakjeja, je kyo'oy je'e kajx ya'a ve'e juu' ve'e ijtp yaja naxvijjn.

¹⁷ Táminupts je'e ve'e ku ve'e ya it kyajxnit māqat nujom je kyo'oy je'e juu' ve'e je jayu chojktup yaja naxvijjn; ax je jayu juu' ve'e dūtoondup juu' ve'e je Nte'yam chajkp, jyayejppts je'e ve'e je joojntykin juu' ve'e xä'ma kajx ijtp.

Je tyuv je'e jets je taay

¹⁸ Miitsta, juu' ątse'e n'onükja'vidup, kukaxa ámani xa ve'e uxyam. Mmótudu tse'e jets jéjape'e to'k juu' ve'e je Cristo dūtso'oxpákup; ax je ja tse'e uxyam nūmay je jayu juu' ve'e je Cristo dūtso'oxpajktup. Kux tse'e ve'em dūtonda, je'e kajx tse'e nnuja'vimda jets kukaxa ámani ve'e uxyam.

¹⁹ Ka'a tse'e je jayu y'uknay'amojkijidini uu'm māatta, kux ka'a ve'e y'itta je njáyuvamda. Pān kuy'itta xa ve'e je njáyuvamda, kuyaandits je'e ve'e

uu'm ma^atta; ax k^ux tse'e choo'ndi, je'e kajx tse'e n^uke'xnatáka tyañ jets ka'a ve'e je njáyuvamda y'it.

20 Ax ka'ats miitse'e ve'em ax jo'n je'eda, je Cristo tse'e mpa'muxj^udu jem mja'vin kajxmda je Espíritu Santo jetse'e xnuja'vikáxta je tyu^v je'e.

21 Ka'ats ats miitse'e nnujáyada ax jo'n to'k dunujaya p^{an} p^{an} jatye'e dukanuja'vidup je tyu^v je'e, nnuja'yidup ats miitse'e kuxxe'e je'e xnujávada. Ax mnuja'vidup tse'e jets ka'a ve'e je tyu^v je'e duyakjeja je taay.

22 ¿Pants je'e ve'e juu' ve'e taayip? Taayip xa je'e ve'e p^{an} p^{ane}e vaamp jets ka'a ve'e je Nte'yam je Jesús duvink^uajn jetse'e yakkutojknit. P^{an} p^{an} tse'e vaamp jets ka'a ve'e je Nte'yam je Jesús duvink^uajn jetse'e yakkutojknit, je Nte'yamts je'e ve'e cho'oxpujkp, ka'a tse'e d^ukuvuk je Dios Tee', ka'a tse'e d^ukuvajkpa je y'Onuk.

23 P^{an} p^{an} xa ve'e d^ukakuvajkp je Dios Tee' je y'Onuk, ka'ats je'e ve'e jem jya'vin kajxm je Dios Tee'. P^{an} p^{an} tse'e du'ava'nip jets je Nte'yam je y'Onuk je'e ve'e je Cristo, juu' ve'e je Nte'yam vyinko^{on} jetse'e yakkutojknit, jemts je'e ve'e je jayu jya'vin kajxm je Dios Tee' jets je y'Onuk.

24 Tun'ixta vintso ve'e jem mja'vin kajxmda y'ijtnit je Cristo je y'ayook, juu' ve'e m'amotunajxtu ku ve'e je jayu mva'nux'ukvaajnjidi. P^{an} taampts je'e ve'e, m'ijttinup tse'e jem je Dios Tee' jets je y'Onuk jya'vin kajxmda.

25 Ax ya'ats je'e ve'e juu' ve'e je Jesucristo xtukv-inva'nimdu, je joojntykin juu' ve'e x^a'ma kajx ijtp.

26 Ntuknuja'yidupts ats miits ya'a ve'e kux

jeme'e je jayu juu' ve'e du'íxtidup vintso ve'e mtuk-maso'okjadat je Nte'yam.

27 Ax miits kajxta, taampts je'e ve'e jem mja'vin kajxmda je Espíritu Santo, juu' ve'e je Cristo jem pyaam. Ka'a tse'e vyinkopka jetse'e pan juu' mjaa'ktuk'íxjamat; je Espíritu Santo, juu' ve'e ijtp jem mja'vin kajxmda, je'e tse'e mtuk'íxjudup, ax ka'ats je'e ve'e tyaya. Ve'em ax jo'n je Espíritu Santo mtuk'íxjidi, tanda tse'e je Cristo maat.

Je'eda pan pan jatye'e ijttup je Nte'yam je y'ónukta

28 Ax uxyam tse'e, miitsta, juu' atse'e n'onukja'vidup, m'ijttinupts miitse'e jem je Cristo jya'vin kajxm, ax ve'em tse'e n'ijtumdinit makk aaj makk joot jetse'e nkats'o'otyo'numdat jem je'e vyinkojkm ku ve'e myiinnuvat.

29 Mnuja'vidup xa miitse'e jets pyaatyp y'akeeguipe'e juu' ve'e je Cristo tyuump kyajtsp, ax ve'em tse'e xnujávada jets nujom pan pan jatye'e du'toondup dukojtstup juu' ve'e pyaatyp y'akeeguiip, je Nte'yamts je'e ve'e je nam joojntykin mooyjudu.

3

1 Payo'oyda oy vintso ve'e je Dios Tee' ooy xtuntsojkumda, je'e ku ve'e vya'añ jets je'e je y'ónuk uu'me'eda. ¡Ax je'e je y'ónuktats uu'me'eda! Je'e kajx tse'e xka'íxamda je jayu juu' ve'e dumaqatnavyaa'njudup je naxviijin je kyo'oy je'e, kux ka'a ve'e du'íxada je Dios Tee'!

2 Miitsta, juu' atse'e ooy ntuntsojktup, je Nte'yam je y'ónukta xa uu'me'eda. Qyame'e

kyanuke'xnatákanum jets ti ve'e n'ijtumdat, nnuja'vimdinup tse'e jets ku ve'e je Cristo myiinnuvat, ijtdinup tse'e ax jo'n je'e, kux n'ixumdap uu'm je'e ve'e van'it ax jo'n y'it.

3 Anañujoma pān pān jatye'e ve'em je jaanchja'vin dujayejptup, y'ixtidupts je'e ve'e vintso_ ve'e y'ijttinit oy jets va'ajts, ve'em ax jo'n je Cristo y'it oy jets va'ajts.

4 Anañujoma pan pan jatye'e tokintoondup, ka'ats je'e ve'e dukutyonda je Nte'yam je pyava'nun, kux je tokin, je'e je'e ve'e ku ve'e je jayu dukakutyún je Nte'yam je pyava'nun.

5 Ax nmuja'vimdinup tse'e jets je'e kajxe'e je Cristo myiijn yaja naxviijn jetse'e je ntókinamda xtuknuvaatsumdinit. Oyame'e y'ijt yaja naxviijn, ka'ats je'e ve'e ti tokin dujayep.

6 Pan pān xa ve'e jem jya'vin kajxm je Cristo, ka'ats je'e ve'e ñaajk'ítju jep tokin jaatp; ax je jayu juu' ve'e tokintoomp, ka'ats je'e ve'e je Cristo du'ix, ka'ats je'e ve'e je Cristo du'ixa.

7 Miitsta, juu' atse'e n'onukja'vidup, ka'a tse'e xyakjáttat jetse'e pān mtukmaso'okjadat je Nte'yam je tyoo'. Je'e juu' ve'e duotoomp juu' ve'e pyaatyp y'akeeguiip, tuvti je'e ve'e je jyáyuvin je jyoojntykin, ve'em ax jo'n je Cristo tuv je jyáyuvin je jyoojntykin.

8 Ax je'e juu' ve'e tokintoomp, je ko'oyjáyuvap juu' ve'e dunuvintsanikajxp je ko'oyjáyuvaptajkta, je'e je jyayu xa je'e ve'e, kux je ko'oyjáyuvap juu' ve'e dunuvintsanikajxp je ko'oyjáyuvaptajkta, tokin toompats je'e ve'e van'ítani ku ve'e ka'anum ya it choo'nduk vye'na jets uxyam paat. Je'e kajx tse'e je Nte'yam

je y'Onuk myiijn yaja naxvijin jetse'e je jayu kyoo'k'ijttinit jem je ko'oyjáyuvap kya'm.

⁹ Je'e pān pān jatye'e ijttup je Nte'yam je y'ónukta, ka'ats je'e ve'e ūnaajk'ítjada jep tokin jaatp, kux je Nte'yame'e je nam joojntykin moojyjudu. Ax ka'a tse'e y'g'yixjada jetse'e ūnaajk'ítjadat jep tokin jaatp, kux je Nte'yam je y'ónuk je'e ve'eda.

¹⁰ Jidu'um xa ve'e nnuja'vimda pān pān jatye'e je Nte'yam je y'ónukta jets pān pān jatye'e je ko'oyjáyuvap juu' ve'e dūnuvintsanikajxp je ko'oyjayuvaptajkta je y'ónukta. Pān pān xa ve'e dutoomp juu' ve'e kyapaatyp kyah'akeeguip, ka je'epts je'e ve'e je Nte'yam je y'ónuk, ka'ava je'e juu' ve'e dukatsojkp je y'uts je y'ajch māqat je y'uts je cha'a.

Nachókjada to'kjado'k

¹¹ Ya'a tse'e je ayook juu' ve'e m'amotunajxtu van'ítani ku ve'e je jayu mva'nux'ukvaajnjidi, je'ets je'e ve'e jetse'e nnachojkumjadat to'kjado'k.

¹² Ka'a tse'e m'íttat ax jo'n je Caín, juu' ve'e ijt je ko'oyjáyuvap je jyayu jetse'e je y'uts duyak'aa'k. Ax tyajx tse'e duyak'aa'k? Je'e kajxe'e kux ka óyap je'e ve'e juu' ve'e tyoon jets oysts je'e ve'e juu' ve'e je y'uts tyoon.

¹³ Utsta ajchta utsta tsā'ada, ka'a tse'e xtuk'atúvadat pān mkatsojkjudupe'e je jayu juu' ve'e dumāqatnavyaa'njudup je naxvijnit je kyo'oy je'e.

¹⁴ Ijtumdu tse'e ax jo'n aa'k kūn'ijtumdi. Ax ka'a tse'e ve'em n'uk'ijtumdini, je nam joojntykin tse'e je Nte'yam xmo'yumdu. Je'e kajxts ya'a ve'e nnuja'vimda kux ntsojkumdupe'e je n'útsamda je

n'ajchamda maat je n'útsamda je ntsa'aamda. Pan pan xa ve'e je tsojkun dukajayejpp, taampts je'e ve'e ax jo'n aq'k kuy'ijt.

¹⁵ Pan pan tse'e je y'uts je y'ajch ukpu je y'uts je cha'a dukatsojkp, ve'emts je'e ve'e ax jo'n je yakjayu'o'o'kpa. Ax mnuja'vidinupts miitse'e jets ka'a ve'e je yakjayu'o'o'kpa dujayep je joojntykin juu' ve'e xa'ma kajx ijtp.

¹⁶ Jidu'um xa ve'e nnuja'vimda ti je'e ve'e je tsojkun: Je Jesucristo tse'e xku'o'o'kimdu. Ax ve'em tse'e, chojkpacts je'e ve'e jetse'e mputajkimdat je n'útsamda je n'ajchamda maat je n'útsamda je ntsa'aamda je'e paat jetse'e nku'o'o'kimdat.

¹⁷ Pan pan tse'e juu' du'ixp dujayejpp jetse'e du'ix je y'uts je y'ajch ukpu je y'uts je cha'a juu' ve'e katih'ijtuxjup, jetse'e dukatukma'at, ka'ats je'e ve'e jem jya'vin kajxm je Nte'yam je chojkun.

¹⁸ Miitsta, juu' atse'e n'onukja'vidup, va'an tse'e duto'numda juu' ve'e duyaknuke'xnatajkip jets to'k aaj to'k joote'e je jayu ntsojkumda, ka koojyap tse'e nva'numdat jets ntsojkumdupe'e.

¹⁹⁻²⁰ Jidu'um xa ve'e nnuja'vimda jets ijtumdupe'e je tyuv je'e maat jets to'k aaj to'k joote'e n'ijtumda je ja je Nte'yam vyinkujk ku ve'e nnaya'a vimjada jets tokin maat uu'me'eda: Ñumájipts je'e ve'e je Nte'yam jets ka'a ve'e ya nja'vinamda, ñuya'vikujxpts je'e ve'e je Nte'yam.

²¹ Miitsta, juu' atse'e ooy ntuntsojktup, pan ka'a xa ve'e nnaya'a vimjada jets tokin maat uu'me'eda, naya'a vimju'dupts uu'me'e jetse'e ntsapkojsumdat,

22 xmo'yumdup tse'e je Nte'yam pan ti ve'e n'amótumdup, je'ē kajx ku ve'e nkutyo'numda je pyava'nun jetse'e nto'numda juu' je'ē ve'e chajkp.

23 Ax je'ē je pyava'nun, je'ets je'ē ve'e jetse'e njaanchja'vimdinit je y'Onuk Jesucristo jetse'e nnachojkumjadat to'k jado'k ax jo'n xtukpava'numdi.

24 Pan pan xa ve'e dükutyoomp je pyava'nun, ijpts je'ē ve'e jem je Nte'yam jya'vin kajxm jetse'e jem jya'vin kajxm je Nte'yam y'it. Ax jidu'um tse'e nnuja'vimda jets ijtp je'ē ve'e yam nja'vin kajxmamda, je Espíritu Santo kajx, juu' je'ē ve'e xmo'yumdu.

4

Payo'oyda oy panjuu' ve'e ijtp jem je jayu jya'vin kajxmda

1 Miitsta, juu' atse'e ooy ntuntsojktup, ka'a tse'e xjaanchjávadat nujom pan pan jatye'e vaandup jets je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpa je'ē ve'eda. Payo'oyda oy pan je Nte'yam kajx je'ē ve'e juu' ve'e jem jya'vin kajxmda, uk pan ka'a. Kux jeja xa ve'e numay je jayu juu' ve'e natyijjudup je Nte'yam je y'ayook kojtsnajxpada, je'ē tse'e je jayu tyuk'íxtup juu' ve'e ka je Nte'yamap jye'ē.

2 Jidu'um tse'e xnujávadat pan jem jya'vin kajxmda je Espíritu Santo, juu' ve'e jem je Nte'yam jya'vin kajxm: Nujom je jayu juu' ve'e vaandup jets je Jesucristo ve'e miin yaja naxvijn je jayu ni'kxax kópkax, je Nte'yam kajxts je'ē ve'e juu' ve'e jem jya'vin kajxmda;

3 ax nujom juu' ve'e vaandup jets ka'a ve'e dujaanchjávada je Jesús, ka je Nte'yam kajxapts je'e ve'e juu' ve'e jem jya'vin kajxmda, cho'oxpajktupts je'e ve'e je Cristo. Ax m'amotunajxtu tse'e jets je'yape'e juu' ve'e je Cristo dütso'oxpákup, ax jejä tse'e uxym yaja naxvijjn juu' ve'e tso'oxpajkjüdup.

4 Miitsta, juu' atse'e n'onukja'vidup, je Nte'yam je jyayu xa miitse'eda jetse'e x'amaqadaaguidi pän pän jatye'e je Cristo dütso'oxpajktup, kux ñumájjip je'e ve'e nuyojk pane'e jem mja'vin kajxmda ijtp jets ni ka'a ve'e je ko'oyjáyuvap juu' ve'e duyakkutojkjip je jáyuda juu' ve'e je Nte'yam dütso'oxpajktup.

5 Myaatnavyaa'njüdup tse'e je naxvijnit je kyo'oy je'e, je'e kajx tse'e kyötsta je naxvijnit je kyo'oy je'e jets je'e kajxpa tse'e y'amotunáxjada pän pän jatye'e dumäatnavyaa'njüdup je naxvijnit je kyo'oy je'e.

6 Je Nte'yam je jyáyuts uu'me'eda. Ax jidu'um tse'e nnuja'vimda pän pane'e kojts pje Espíritu Santo kajx jets pän pane'e kojts pje Espíritu Santo kajxap: Je Espíritu Santo tse'e du'ava'nip je tyuv je'e. X'amotunajxumdupts uu'm je'e ve'e pan pän jatye'e je Nte'yam du'íxada; ax ka'a tse'e x'amotunajxumda pän pän jatye'e je Nte'yam du'ka'íxada.

Je'e pane'e je tsojkun dujayejpp

7 Miitsta, juu' atse'e ooy ntuntsojktup, va'an tse'e dunachojkumjada to'k jado'k, kux je Nte'yame'e duyakjéjjip je tsojkun. Pän pän xa ve'e je tsojkun dujayejpp, je nam joojntykints

je'ę ve'e je Nte'yam moojyjudu jetse'e je Nte'yam du'ixa.

⁸ Ax pān pān tse'e je tsojkūn dukajayepp, ka'ats je'ę ve'e je Nte'yam du'ixa, kux jyayejppe'e je Nte'yam je tsojkūn, je'ę tse'e je tsojkūn duyakjéip.

⁹ Jidu'um tse'e je Nte'yam duyaknuke'xnatajki jets jyayejppe'e je tsojkūn, je'ę ku ve'e dukejx je y'Onuk yaja naxvijin jetse'e je joojntykin njayejpumdinit je y'Onuk kajx.

¹⁰ Ya'a xa ve'e duyaknuke'xnatajkip je tsojkūn, ka je'ep kux'e'e je Nte'yam ntsojkumdi, je'ę ve'e kux'e'e xtsojkumdi jetse'e je y'Onuk dukejx yaja naxvijin jetse'e je ntókinam xtuknuvaatsumdi.

¹¹ Miitsta, juu' atse'e ooy ntuntsojktup, je'ę kajx ku ve'e je Nte'yam ve'em xtsojkumda, tun vinkopkts je'ę ve'e jetse'e nnachojkumjadat to'k jado'k.

¹² Ka'a xa ve'e pan je Nte'yam du'ix; ax pan nnachojkumjudup tse'e to'k jado'k, yam tse'e nja'vin kajxmamda je Nte'yam y'il jetse'e pu'uk avaada je chojkūn njayejpumda.

¹³ Kux tse'e je Nte'yam xmo'yumdi je Espíritu Santo, je'ę kajx tse'e nnuja'vimda jets ijtumdupe'e jem je Nte'yam jya'vin kajxm jets je'ę ve'e ijtpap yam uu'm nja'vin kajxmamda.

¹⁴ N'ixts aatse'e je Nte'yam je y'Onuk, mpuumpts aatse'e je tuvakojtsun jets je Nte'yame'e dukejx je y'Onuk jetse'e duyaktso'oktat nujom je jayu pān pān jatye'e tsuunidup to'k it to'k naxvijin.

¹⁵ Pān pān xa ve'e du'ava'nip jets je Jesús je'ę ve'e je Nte'yam je y'Onuk, jem tse'e jya'vin kajxm

y'it je Nte'yam jets jemts je'e ve'e je Nte'yam jya'vin kajxm y'ijtpa.

16 Ax ve'em tse'e to'k aaj to'k joöt nmuja'vimda jets xtsojkumdup uu'm je'e ve'e je Nte'yam.

Jyayejpp tse'e je Nte'yam je tsojkun. Pān pān tse'e ijtp je tsojkun maat, jemts je'e ve'e je Nte'yam jya'vin kajxm y'it jets jemts je'e ve'e jya'vin kajxm je Nte'yam y'ijtpa.

17 Je Nte'yam tse'e duyakpookp je tsojkun juu' ve'e njayejpumdup jetse'e to'k aaj to'k joöt n'ijtumdinit je'e maat je xaa jku ve'e je jayu yaktokimpayo'ynit. Ve'ems ya'q ve'e kux ka'a ve'e nmaatnavyaa'numjada je naxviijin je kyo'oy je'e, ve'em ax jo'n je Cristo dūkamaatnavyuu'nju je naxviijin je kyo'oy je'e.

18 Ka'a tse'e je tsaa'aga dumaaatnavyuu'nju je tsojkun. Pān pu'uk avaada tse'e je jayu je tsojkun dujayepeta, ka'a tse'e je tsaa'aga dujayejptuva, kux ku xa ve'e je jayu cha'aga, je'e kajx tse'e cha'aga ku ve'e je tsaachpaatun tyukkaada'akjut. Je jayu juu' ve'e je tsaa'aga dujayejpp, ka'ats je'e ve'e pu'uk avaada je tsojkun dujayep.

19 Njayejpumdup tse'e je tsojkun kux'e je Nte'yam xtsojkumdi ku je'e ve'e ka'anum ntsojkumda vye'na.

20 Pān vaamp xa ve'e je jayu: "Ntsajkp atse'e je Nte'yam", taayipts je'e ve'e pān ka'a ve'e dūtsak je y'uts je y'ajch maat je y'uts je cha'a. Kux pān ka'a xa ve'e dūtsak je y'uts je y'ajch ukpu je y'uts je cha'a juu' ve'e y'ixp, ñax vintsots je'e ve'e dūtsókut je Nte'yam?, juu' ve'e kya'ixp.

21 Ya'ats je'e ve'e juu' ve'e xtukpava'numdu: Pān pan tse'e je Nte'yam dūtsojkp, tun vinkopkts je'e

ve'e jetse'e dutsojkpat je y'uts je y'ajch maaat je y'uts je cha'a.

5

*N'amaaqadaaguimdup tse'e je naxvijinit je kyo'oy
je'e*

¹ Paañ paañ tse'e dujaanchja'vip jets je Jesuś je'e ve'e je Cristo, juu' ve'e je Nte'yam vyinkoon jetse'e yakkutojknit, je nam joojntykints je'e ve'e je Nte'yam mooyju. Paañ ntsojkumdup tse'e je ntee'amda, ntsojkumduvapts uu'me'e je n'utsamda je n'ajchamda maaat je n'utsamda je ntsaa'amda.

² Jidu'um tse'e nnuja'vimda jets ntsojkumdupe'e je Nte'yam je y'ónukta, je'e ve'e ku ve'e je Nte'yam ntsojkumda jetse'e nto'numda juu' ve'e xtukpava'numdup.

³ Jidu'um xa ve'e je Nte'yam ntsojkumda, je'e ve'e ku ve'e nkutyo'numda je pyava'nun. Ax ka'a tse'e ntso'oxja'vimda jetse'e nkutyo'numdat je pyava'nun.

⁴ Kux nujom pan pan jaty'e'e je Nte'yam mooyju du je nam joojntykin, y'amaaqadaaguidupts je'e ve'e je naxvijinit je kyo'oy je'e. Ax juu' tse'e xtuk'amaaqadaaguimdup je naxvijinit je kyo'oy je'e, je jaanchja'vints je'e ve'e juu' ve'e njayejpumdup.

⁵ ¿Paañts je'e ve'eda juu' ve'e du amaaqadaaguidup je naxvijinit je kyo'oy je'e? Je'e jyji ve'eda juu' ve'e dujaanchja'vidup jets je Jesuś je'e ve'e je Nte'yam je y'Onuk.

Juu' ve'e xtuknuja'vimdup je Jesucristo

6 Je Jesucristo tse'e miin yaja naxvijin jetse'e yaknapejt jetse'e xku'oo'kimdi. Ka koojyap tse'e ñapejt, ve'empa ve'e y'uk'aa'k. Je Espíritu Santo tse'e xtuknuja'vimdup jets je Jesús je'e ve'e je Nte'yam je y'Onuk, ax ka'a tse'e je Espíritu Santo tyaaaya.

7 Toojk viijn je'e ve'e juu' ve'e xtuknuja'vimdup jets je y'Onuk je'e ve'e:

8 je Espíritu Santo, je Jesús je ñapejtun, jets je Jesús je y'oo'kun. Qyam tse'e toojk viijn, to'kjit tse'e je nuja'vin juu' ve'e xmo'yumdup.

9 Njaanchja'vimdup tse'e juu' ve'e je jayu kyojtstup, ax nuyojk jaanchjávumts je'e ve'e je tuvakojtsun juu' ve'e je Nte'yam yaktaan, je'ets je'e ve'e juu' ve'e kyojts je y'Onuk kajx.

10 Pān pān xa ve'e dujaanchja'vip je Nte'yam je y'Onuk, ñuja'vinupts je'e ve'e jem jya'vin kajxm jets je Nte'yam je y'Onuk je'e ve'e je Jesús. Pān pān tse'e dukajaanchja'vip juu' ve'e je Nte'yam kyajtsp, ve'emts je'e ve'e yakvinmotu jets taayipe'e je Nte'yam, kux ka'a ve'e je jayu dujaanchjáva juu' ve'e je Nte'yam kyojts je y'Onuk kajx.

11 Ax ya'ats je'e ve'e juu' ve'e je Nte'yam kyojts je y'Onuk kajx: Xmo'yumdupts uu'm je'e ve'e je joojntykin juu' ve'e xā'ma kajx ijtp, jets je joojntykin juu' ve'e xā'ma kajx ijtp, njayejpumdupts uu'm je'e ve'e je y'Onuk kajx.

12 Pān pān xa ve'e jem jya'vin kajxm je Nte'yam je y'Onuk, jyayejppts je'e ve'e je joojntykin juu' ve'e xā'ma kajx ijtp; ax pān pān tse'e jem jya'vin kajxm ka'ijtp je Nte'yam je y'Onuk, ka'ats je'e ve'e dujayep je joojntykin juu' ve'e xā'ma kajx ijtp.

Je joojntykin juu' ve'e xa'ma kajx ijtp

13 Miitsta, pan pan jatye'e dujaanchja'vidup je Nte'yam je y'Onuk, je'e kajxts ats miits ya'a ve'e ntuknuyáyada jetse'e xnujávadat jets mjayejptupe'e je joojntykin juu' ve'e xa'ma kajx ijtp.

14 Je'e kajx tse'e to'k aaj to'k joot ntsapkojtsumda, kux nmuja'vimdinupe'e jets pan n'amótumdupe'e juu' ve'e pyaatyp y'akeeguiq maaat je Nte'yam je vyinma'yun, xkats'amotunajxumdupts uu'm je'e ve'e.

15 Ax pan nnuja'vimdupts uu'me'e jets xkats'amotunajxumdupe'e je Nte'yam ku ve'e juu' n'amótumda, nnuja'vimduvap tse'e jets tyónup je'e ve'e pan ti ve'e n'amótumdup.

16 Pan y'ixp xa ve'e to'k je jayu je y'uts je y'ajch ukpu je y'uts je cha'a ku ve'e je tokin dutún juu' ve'e o'yip jetse'e yakmee'kxjat, va'an tse'e dunutsapkatsu, van'it tse'e je Nte'yam myo'oju je joojntykin juu' ve'e xa'ma kajx ijtp. Je'e atse'e ntijp je tokin juu' ve'e je Nte'yam myee'kxp. Jeja xa ve'e je tokin juu' ve'e je Nte'yam kyamee'kxp; ka'ats ats miitse'e nnajmada jetse'e x'amótudat je Nte'yam jetse'e yaktokinmee'kxut je'e kajx.

17 Nujom juu' jatye'e ka óyap, tókints je'e ve'e; ax jeja tse'e je tokin juu' ve'e je Nte'yam myee'kxp.

18 Nnuja'vimdinup xa uu'me'e jets pan pan jatye'e ijttup je Nte'yam je y'ónuk, ka'ats je'e ve'e ñaajk'ítjada jep tokin jaatp, kux íxjudup jayejpjudup je'e ve'e je Nte'yam je y'Onuk, ax ka'ats je'e ve'e je ko'oyjáyuvap y'o'yixju jetse'e vintso tyónjadat.

19 Nnuja'vimdinup tse'e jets je Nte'yam je

jyayu uu'me'eda; ax jem tse'e je ko'oyjáyuvap y'am kya'm y'itta nujom pan pan jaty'e'e dumaqatnavyaa'njudup je naxvijnit je kyo'oy je'e.

²⁰ Nnuja'vimduvap xa ve'e jets miine'e je Nte'yam je y'Onuk jetse'e je vinma'yunxmo'yumdi jetse'e ve'em n'íxaimdinit je'e pane'e tyúvam ijtp. Ax ijturndup tse'e jem je'e jya'vin kajxm pane'e tyúvam ijtp, je Nte'yam je y'Onuk Jesucristots je'e ve'e, je'ets je'e ve'e je Nte'yam, juu' ve'e tyúvam ijtp, je'e tse'e duyajkp je joojntykin juu' ve'e xa'ma kajx ijtp.

²¹ Miitsta, juu' atse'e n'onukja'vidup, ka'a tse'e xvinjávadat xvintsaqagadat juu' ve'e ka je Nte'yamap. Amén.

**Ya'a tse'e je nam kojtstán juu' ve'e je
Nte'yam_ xyaktaajnjimdu je nMaj
Vintsánamda Jesucristo kajx
New Testament in Mixe, Totontepec (MX:mto:Mixe,
Totontepec)**

copyright © 1989 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Totontepec Mixe, (Mixe, Totontepec)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mixe, Totontepec [mto], Mexico

Copyright Information

© 1989, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mixe, Totontepec

© 1989, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

xx

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2018-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022

47d09f80-22d6-55c5-b9e5-a04a59e3169e